

OUCMANICKÝ ZPRAVODAJ

Leden 2024

č. 26

Na úvodní straně Marie Míkovcová, host vánočního koncertu 9. prosince.

Vánoční hody 9. prosince

Gulášfest 9. září

OBSAH

<i>Úvodník</i>	2
<i>Zprávy z obce</i>	3
<i>Osobnosti obce</i>	5
<i>Odstartováno, hurá</i>	6
<i>Oucmaňáček</i>	7
<i>Senioři Oucmanice 2023</i>	8
<i>Společenská kronika</i>	10
<i>Vysoká žebra na country večeru</i>	11
<i>Sbírka pro diakonii Broumov</i>	12
<i>Úspěšný Gulášfest v Oucmanicích</i>	13
<i>Oucmanice před sto lety</i>	14
<i>S Kubou na pivo</i>	15
<i>Vánoce na blátě</i>	17
<i>Jak (ne)pokořit Zlaté hory</i>	20
<i>Vánoční hody</i>	21
<i>Zprávy hasičů</i>	22
<i>V Ústí nad Orlicí vznikne centrum duševního zdraví</i>	23
<i>Oucmanické vejšplechty</i>	25

ÚVODNÍK

Připadl mi docela nelehký úkol. Něco moudrého sdělit spoluobčanům na úvod zpravodaje, ve kterém bilancujeme rok minulý a snažíme se s nadějí podívat do roku 2024. Lze to udělat dvěma způsoby, neboť vše je relativní. Buď pesimisticky, tedy zhodnotit vše, co se nedaří, nebo optimisticky těšit se z drobností a úspěchů, kterých jsme dosáhli.

Svět, kterého jsme součástí, prochází určitou apokalypsou, tedy zásadními změnami politického, hospodářského a duchovního života. Děsí nás válečný stav na Ukrajině, v Izraeli a mnoha dalších částech světa, stejně jako velké změny klimatické, které se již bezprostředně dotýkají nás. Hrozí nám rozpínající se vyznavači Islámu a jiných totalitních náboženství. Nesmírně nás bolí, že námi volení zastupitelé v Parlamentu a Senátu ČR svými nekvalifikovanými rozhodnutími způsobují neustále se zhoršující životní úroveň v porovnání s okolními státy. Negativní je vývoj cen energií, potravin apod. Bohužel, to můžeme minimálně ovlivnit až v příštích volbách.

Pojďme tedy k tomu optimističtějšímu, tedy k hodnocení života u nás v Oucmanicích. Podrobněji bude rozebráno v příspěvcích zpravodaje. Můžeme se radovat z toho, že dobře se o vesnici stará starosta, fungují technické služby, prodejna, hospoda a spolky, které se podílejí na bohatém kulturním životě. Stále více malých dětí vidíme na hřištích. Záslouhou Jany a Radka Chudiakových se podařilo po dlouhých letech obnovit úspěšnou tradici činnosti Mladých hasičů. Oucmanice žijí a věřím, že i v tomto roce budou dobře žít. Je za tím spousta práce a aktivita konkrétních lidí, kterým je třeba poděkovat. Největší podporou ze strany spoluobčanů je účast na těchto akcích. Tím „málem“ můžeme přispívat všichni.

Šťastný rok 2024 přeje

Petr Marek

ZPRÁVY Z OBCE

Jsme na začátku roku 2024, roku plným nových výzev a nebezpečí spojených s děním doma a ve světě. O to víc je potřeba stavět na tom pozitivním a připomínat zajímavé události. Jednou z těch událostí je dvoustleté výročí narození hudebního skladatele Bedřicha Smetany v našem kraji. Občas slyšíme různá srovnání jeho skladeb se skladbami jiných hudebních velikánů z té doby, ale srovnávají nesrovnatelné. Copak by Dvořák složil *Mou vlast* a naopak Smetana *Novosvětskou*. Pro nás je ale důležité, že nás potěší jejich hudba a jejich odkaz. Buť se jedná o „starou hudbu“, dokáže oslovit současné generace a nabídnout zajímavé interpretace.

V prostoru obce jsme ukončili rok 2023 a přivítali rok 2024. Bilancujeme minulé a připravujeme nové. V odpadovém hospodářství jsme společně dokázali naplnit některé parametry. Množství směsného komunálního odpadu se vešlo do limitu 45,18 tuny. Tento limit pro rok 2024 bude o cca 2,5 tuny nižší. Uzavřela se stavba nových sítí v lokalitě Nad rybníkem. Došlo k opravě části polní cesty ke Stezce pod korunami stromů, kterou jsme obnovili po pádu stromu. Život v obci hodně ovlivňovalo dokončování stavby železničního koridoru. Opravovali se komunikace, most v Brandýse a hlavně přes obec kulminovala nadměrná intenzita dopravy. Věřím, že nejhorší máme za sebou, i když jsou do budoucích let plánovány nové dopravní stavby v souvislosti se stavbou nové silnice dálničního typu kolem Vysokého Mýta a stavba železničního tunelu kolem Brandýsa s názvem Oucmanický tunel.

Díky obětavosti několika spoluobčanů se daří udržet provoz hospody. Letní provoz v klubovně na hřišti zpestřil Klub 11 grilováním makrel a v hospodě vyzkoušel další delikatesy ve spojení s kulturními akcemi obce. To, jestli se podaří provoz hospody udržet, záleží na vašem zájmu o posezení s přáteli a kamarády. Společenský život obce nechám pro dopisovatele do našeho zpravodaje.

Za zmínku určitě stojí provoz prodejny Hruška. Záslouhou profesionálního vedení prodejny máme vzhledem k charakteru obce výborně zásobenou prodejnu s dobře zajištěným zázemím. Jen bych si přál, abychom více podpořili tuto službu v obci. Fungující prodejna na vesnici má úlohu zásobovací, ale i společenskou. Dá se říci, že je jedním z komunitních center. Za nás zákazníci patří poděkování vedoucí prodejny.

Zastupitelstvo pro rok 2024 připravuje několik projektů. V prostoru Obecní hospody nad přistavěným sociálním zařízením chceme zřídit malý byt s plochou 39 m² a přístupem po venkovním schodišti ze západní strany. S touto stavbou souvisí přerovnání střechy s ohledem na izolace a na případnou fotovoltaiku. Byt směřujeme jako startovací pro překonání určité životní etapy, případně pro správce budovy. Pokud je o takové bydlení mezi vámi zájem, přihlaste se. V dopravní

oblasti máme slib od SÚS, že sjednotí povrch na vynechaném úseku na výjezdu do Brandýsa a obec připravuje opravu komunikace mezi čp. 25 a 72. Oprava je plánovaná z důvodu horšího stavu komunikace a plánované výměny vodovodu uloženého v komunikaci. V oblasti údržby nemovitostí připravujeme energetické úspory na budově obecního úřadu. Opatření se skládají ze zateplení obálky budovy, výměna elektroinstalace včetně světelných zdrojů a instalace úspornějšího plynového kotle. Mimo tyto projekty se připravují další s termínem realizace v letech následujících. Ještě se zmíním o připravovaných koncepčních projektech. Prvním je Místní energetická koncepce, která by měla umožnit lepší nasměrování obce v současných energetických výzvách. Druhou koncepcí je Program rozvoje obce. Současný program končí platnost v roce 2025 a čeká nás jeho vyhodnocení a příprava nového.

Nový rok jsme přivítali tradiční novoroční vycházkou. Vyšlo se ve 13 hodin směrem k Sudislavi a na Jehnědí. Ukončení vycházky po absolvování trasy dlouhé 6,8 km bylo v obecní hospodě. Na závěr článku mně dovolte popřát zdraví a hodně radostných chvil v novém roce.

Josef Pavlíček

Nakupuješ-li v naší prodejně, přispíváš ke spokojenosti našich sousedů.

Magnetický kov patří do menší nádoby a nemagnetický do větší nádoby.

Správné třídění odpadů je výrazem ohleduplnosti k životnímu prostředí a pracovníkům v odpadovém hospodářství.

Péče o septik a DČOV je stejné, jako péče o auto. Pečujeme o něj, aby nebylo rizikové pro život.

OSOBNOSTI OBCE

Dovolte, abych věnoval vzpomínku člověku, který se významně zapsal do historie obce. Není nás již mnoho, kteří na něho pamatujeme. Mně se především vybaví usměvavá tvář společenského člověka, který obětoval svůj život rodině, práci a obci. Byl jím pan Jiří Vacek, děda Soni Vackové, současné vedoucí naší prodejny.

Jiří Vacek se narodil v roce 1925 rodičům Václavu a Kristině Veitovým. Se svým bratrem Jaroslavem přijali po II. světové válce v roce 1947 nové příjmení Vackovi. V roce 1948 se oženil se Zdenou Horákovou z Kosořína. Spolu měli tři děti Jirku (1948), Vlastimila (1952) a Zdenu (1957). Do roku 1957 soukromě hospodařili na 14 ha zemědělské půdy na čp. 12. Po vstupu do družstva pracoval jako traktorista a jako „panský kočí“ (osobní řidič bývalého předsedy JZD Nový Jiří) a nákupčí.

Do zastupitelstva obce (dříve Místního národního výboru) byl poprvé zvolen ve svých 32 letech v roce 1957. Celkem 3 volební období (1960 až 1964 a 1968 až 1975) vykonával funkci předsedy. Mezi nejvýznamnější investiční akce, které se během jeho vedení v Oucmanicích uskutečnily, patří výstavba mateřské školky v roce 1963, kanalizace 1969 a především nová prodejna a úřadovna MNV v roce 1974. V dnešní době se to může zdát normální, ale v tehdejší době to byl mimořádný úspěch. Určitě jsme patřili mezi první vesnice, kde začala fungovat mateřská škola. Zajímavostí je, že budova se začala stavět jako úřadovna MNV. Kolaudovala se již jako mateřská škola s kapacitou 20 dětí. Rády k nám jezdily i děti z okolí. Rovněž kanalizace v Oucmanicích funguje již více jak 50 let a dodnes jsou v ČR, asi již výjimečně, lokality bez kanalizace. Podobně se podařilo za velmi krátkou dobu postavit prodejnu a zázemí pro fungování správy obce. Určitě to nebyla zásluha jen schopného předsedy MNV, ale jeho podíl na aktivitě spoluobčanů byl významný. Navíc, jako nákupčí JZD věděl, kde a co sehnat.

Velikou ranou pro rodinu a pro obec byl jeho předčasný odchod z tohoto světa. Zemřel náhle ve svých 50 letech v roce 1975. Smutné bylo loučení na svatojiřském hřbitově. Ohromná vichřice ohrožovala všechny přítomné a já jsem si kladl otázku: „Proč?“ Zůstala mi nezodpovězená.

Na závěr jsem požádal o malou vzpomínku na svého tatínka Zdenu Michalcovou ze Zářecké Lhoty.

„Na tatínka vzpomínám často, jen škoda, že nás opustil tak brzy. Maminka se kolikrát zlobila, že doma je potřeba tohle a tohle a tak tatka, aby byl klid v rodině, zašel za strejdou Čermákem, aby pomohl a sám se věnoval brigádě na obci. Tou nejsilnější vzpomínkou jsou chvíle, kdy jsem jako velmi mladá oznámila rodičům, že se musím vdávat. Sice by mě tatka nejraději přetrhl, ale nakonec se mi stal velikou oporou. Dneška mi zůstal vzorem.“

Tolik o jednom z opravdových Oucmaňáků, kteří i pro současnou generaci mohou být příkladem.

Děkujeme.

Zaznamenal Petr Marek

ODSTARTOVÁNO, HURÁ!

V létě jsme dělali průzkum a v září ve spolupráci s Oucmaňáčkem pak rozjeli po delší odmlce oddíl mladých hasičů. Jelikož už je to nějakou dobu, co tu tato výborná příležitost pro děti byla, bylo nutné se nejdříve seznámit a takříkajíc „oťukat se“. Proto byly první tréninky přístupné rodičům či široké veřejnosti pro zhlédnutí a vyhodnocení si, zda jsme schopní jejich dítěte zaujmout a postarat se o něj. Podařilo se nám poskládat kvalitní základnu vedoucích jako je Lucka Martincová, Lucka Houdková, Kája Vincencová a Anička Houdková.

Tento tým pak vede s desetiletými zkušenostmi Janča Chudiaková. ☺ Další členové se pak zapojují dle možnosti a potřeby jako technická četa či jiná podpora a na jaře nás pak bude jistě ještě více. Každý najde využití, protože počet dětí, které vedeme, nás mile překvapuje. V součtu se do oddílu přihlásilo 20 dětí. Ale nebojte, místo ještě máme. Nemusíte se bát přidat svůj rodinný poklad do našeho týmu i v průběhu roku...

Když se už nedalo být venku, poskytla obec azyl na sále hospody, za což jsme jí vděč-

ní. S takovou skupinou bychom se totiž nikam jinam nevešli, respektive bychom nemohli děti patřičně zaujmout a vést. Chceme však věci dělat naplno. Na každém tréninku si tak děti opakují již nabitě znalosti, nenásilnou formou pracují na své fyzice, tuží kolektiv a samozřejmě se učí novým věcem. Jelikož je nutné jít s dobou, taktické části mají i s videem na plátně, kde se vše rozebírá. Pro děti je to tak další, nová a zábavná metoda učení. Do Vánoc se pak ještě stihla praktická ukázka části vybavení opravdových hasičů – konkrétně na likvidaci bodavého hmyzu s výkladem. Snad tedy děti náročnější část roku zvládnou a vydrží až do jara, kdy už budeme moci běhat s hadicemi a hlavně vodou venku. Dále chceme dětem ukázat další části práce hasiče a snad je i vzít na stanici profesionálních hasičů. Plánů máme více, ale všechno má svůj čas 😊

Děkujeme za důvěru a podporu. Budeme se na vás či vaše děti těšit i v novém roce každou středu od 17:00.

Za SDH Oucmanice Radek Chudiak

OUCMAŇÁČEK

Oucmaňáček jako takový přestával být atraktivní pro starší děti. Samotná návštěvnost klesala a potřebovali jsme nějakou změnu. S nadšením jsme uvítali nápad obnovit hasičský kroužek pod vedením Jany Chudiakové (roz. Džbánkovej), která se

navrátila ke kořenům a měla jasnou představu, jak dětem představit hasičský sport. Velmi oceňuji, že se v této uspěchané době chce někdo dětem věnovat. Janě i ostatním, kteří jí pomáhají, držím palce (jmenovitě Lucii Houdkové, Lucii a Janu Džbánkovým, Radku Chudiakovi, Aniče Houdkové a Karolíně Vincencové). Již nyní je ale vidět, že to děti baví, hasič zaujal jak starší, tak maličké děti a naše prvotní myšlenka „spojit oucmanické děti“ se naplňuje. Co bude s Oucmaňáčkem dál? ...budeme pokračovat v již zaběhnutých akcích, které se konají během roku. Ať jsou to Velikonoční dílničky, stánek na Dnu řemesel, lampionový průvod či nedávné zpívání dětí v kapli při předání betlémského světla. Velké poděkování patří Aniče Houdkové a Karolíně Vincencové, které zpívání s dětmi nacvičily.

V lednu budeme zajišťovat vystoupení dětí na vítání občánku. Také budeme i nadále pořádát výlety pro děti a rodiče. Poslední výlet se uskutečnil v říjnu. Vlakem jsme jeli do zábavného centra Tonga v Hradci Králové. Účast byla opravdu velká a to nejen z řad dětí, ale i rodičů.

Těším se na společné události, které nás v tomto roce čekají.

Iveta Punová

SENIORI OUCMANICE 2023

Seniorů je v Oucmanicích jako máku, ale pokud se pořádá nějaká akce, tak je jich jen jako šafránu. Senioři se pravidelně scházejí vždy první pondělí v měsíci v místní hospodě nebo na obecním úřadě. Přijďte si chvíli posedět a popovídat si, co je nového a poradit se, co by se mohlo dělat.

V březnu bylo uskutečněno posezení u příležitosti MDŽ, a to šestého, v klubovně na obecním úřadě s malým občerstvením a předáním kytičky ženám od pana starosty. Rada seniorů je členem ostatních spolků v obci a dle svých sil pomáhají v zajištění jimi pořádaných akcí.

Výlet, který se konal 22. června, se uskutečnil tentokrát za humna, a to na Králicko. Sešlo se nás 14, a tak se mohlo malým autobusem v 7.00 hod. vyrazit od obecního úřadu. První zastávkou byl klášter a poutní místo Hora Matky Boží – Hedeč. Klášter od počátku 18. století sloužil řádu servitů, v roce 1950 se stal vězením pro kněze a řeholníky. Zde jsme měli objednanou komentovanou prohlídku celého areálu. V rámci prohlídky stojí za zmínku nádvoří poutníků se sochami, na němž stojí kaple Svatých schodů. V této unikátní stavbě je napodobenina schodiště z hradu Antonia v sídle římského místodržitele v Jeruzalémě, po kterých stoupal trním korunovaný Ježíš Kristus. Na závěr prohlídky nám paní průvodkyně zazpívala duchovní píseň

v prostorách kaple, kde to úžasně znělo.

Další zastávkou bylo město Králíky. Na náměstí jsme zašli do prodejny Sázava na kávu. Po občerstvení následovala prohlídka městského muzea. Zde naleznete předměty dokládající historii Králicka, ale i bohatou expozici betlémských stánek či sbírky hornin a nerostů, hmyzu, ptáků a savců.

Hned vedle, a to byla druhá návštěva, jsme navštívili muzeum celnictví, které je umístěno v budově bývalého gymnázia, zabývá se tematikou pašování a celnictví od starověku po současnost. Z historických sbírek zaujme výstava vah, závaží a měrných pomůcek nebo ukázka kanceláře vyššího celního úředníka. Najdeme zde i spoustu fotografií z dob celnictví v socialismu, a jak lidé tehdy pašovali zboží z ciziny.

Na muzeum navazuje Památník obětem intervence, který je důstojnou připomínkou III. odboje a internace řeholníků, kteří byli režimem na základě státem řízené centralizace násilím deportováni do kláštera v Dolní Hedeči v letech 1950–1961.

Po náročných prohlídkách byl čas na oběd v restauraci U Lípy. Původně jsme měli v plánu obědovat v Polsku v Kamienczyku, kde dělají výborné smažené pstruhy, ale krátce před výletem došlo k uzavření. Oběd U Lípy nezklamal, a tak jsme byli spokojeni.

Po obědě jsme odjžděli na poslední zastávku, a to do Letohradu, kde jsme absolvovali prohlídku muzea Járy Cimrmana. Muzeum bylo otevřeno v roce 2010 ve sklepení letohradského zámku za účasti členů divadla J. Cimrmana. Muzeum seznamuje s vynálezy, cestovatelskou a výtvarnou činností tohoto velikána. K vidění je i Mistrova světnička dovezená z Vídně. Dále následovala prohlídka zámecké expozice umístěné ve třech sálech, věnovaná baroku a secesi. Za zmínku stojí část, která je věnována malíři Alfonsi Muchovi, který do Kyšperku (Letohradu) ke konci svého života každé

léto jezdil, protože jeho manželka zde měla příbuzné, a dokonce zde měl v tehdejší Masarykově škole práce pronajatý ateliér.

Zbýval ještě čas na procházku zámeckým parkem, který byl vybudován v letech 1820-1830, jedná se o anglický krajinářský park s množstvím vzácných dřevin a rostlin. Od letošního roku je součástí zámeckého parku i naučná zahrada. Návštěvníci zde naleznou lavičky, dřevěné pexeso, dendrofon, bludiště z habrů, makety staveb nebo historické růže. Prohlédli jsme si také oranžerii, která byla obnovena po rozsáhlé rekonstrukci a letos poprvé otevřena. Zde jsou v levé části umístěny exotické rostliny, pravá část představuje australskou faunu. Je zde instalována zmenšenina Červené skály v Austrálii s voliérou pro papoušky. Letohradská oranžerie se může chlubit i papouškem kakadu inka, kterého žádná česká zoologická zahrada nechová.

A ještě jedna zajímavost. Ve zdejší oranžerii se pěstovala nejstarší bonsaj v Evropě. Byla původně přivezena roku 1882 z Japonska do Vídně, tehdy jí bylo nejméně 100 let. Jednalo se o jalovec čínský. Do Letohradu (tehdy Kyšperka) byla přivezena kolem roku 1928 jako dar majiteli zdejšího panství. V roce 1977 byla bonsaj předána do botanické zahrady v Liberci, kde je k vidění dodnes.

Jak je vidět, nemusíme daleko cestovat, a i za humny můžeme najít řadu zajímavostí a poučení.

František Motl

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Ve druhém pololetí roku 2023 oslavili jubilea tyto občané:

60 let – *Milan Makalouš a Jana Čermáková*

70 let – *Jitka Vincencová*

75 let – *Marie Vacková a Josef Hlávka*

80 let – *Ludmila Jiráčková, Jan Šilar*

Do dalších let přejeme mnoho zdraví a životní pohody.

V říjnu se narodila *Viktorie Jirásková*.

VYSOKÁ ŽEBRA NA COUNTRY VEČERU

Letošní country večer se konal 3. listopadu 2023 v Obecní hospodě v Oucmanicích. Okolo šesté hodiny se začali objevovat první hosté v country oblečení. V tu dobu se již z kuchyně linula vůně připravovaného jídla. Kluci z Klubu 11 si pro tento večer připravili vysoká vepřová žebra se švestkovou omáčkou a škvarkovou pomazánku s bramborovým chlebem z místní pekárny.

Hned při vstupu se návštěvníci mohli zahřát štamprličkou, připraveny byly jed-
nohubky se škvarkovou pomazánkou. Místo k sezení a vepřová žebra bylo nutné rezervovat předem. Podle počtu objednávek na akci dorazilo okolo 100 hostů.

Vrcholem celé akce byla kapela Country Colaps z Pardubic. Hudebníci dostali všechny do veselé nálady. Taneční parket byl brzo plný, někteří lidé tancovali po celý večer.

Bylo otevřené i tzv. „peklo“, kde se celý večer podávala kořalka a na výčepu bylo tradiční pivo naší hospody Bernard 11°.

Hana Pavlíčková

SBÍRKA PRO DIAKONII BROUMOV

V říjnu obec uspořádala sbírku použitého oblečení a domácích potřeb na prosbu Diakonie Broumov. Vybíralo se nejen oblečení a obuv, ale také nádobí, drogerie, příkrývky, hračky, knihy či malé elektrospotřebiče. Na sále hospody se nashromáždilo velké množství pytlů a krabic plných těchto věcí. Spousta z nás byla ráda, že se zbaví věcí, které je člověku líto vyhodit, ale nepoužívá je a přebývají mu. Tímto způsobem ještě někomu poslouží a pomůžou, neskončí na skládce, ale recyklují se. Vám všem, kteří jste přispěli, moc děkujeme.

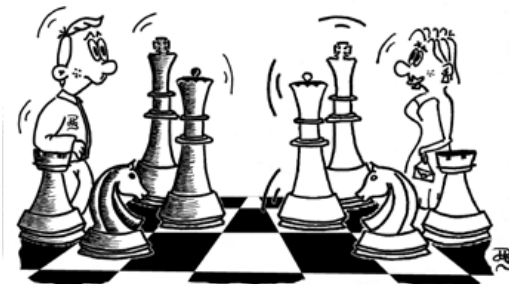
Co se děje s vybíranými věcmi?

Diakonie je prostřednictvím sbírek či béžových kontejnerů vybere a sveze do Broumova do haly k roztřídění. Nejlepší materiál prodávají v jejich obchodech a financují tím svůj provoz, nemoderní materiál se posílá do zemí třetího světa, poškozené oblečení putuje na recyklaci. Bytové vybavení míří do jejich ubytovny, pro lidi, kteří se ocitli v těžké životní situaci. Z bavlněného materiálu či svetrů se dají udělat čistící hadry, koberce či prachovky. Z vlněných materiálů se vyrábí izolace. Největším problémem k dalšímu použití byly směsné materiály, které končily na skládkách. Diakonie ale nyní dokáže tento nevyužitelný textil zpracovat do desek. Textil se rozdrtí a smíchá s pojivovým materiálem, vysokým tlakem a teplotou se směs slisuje tak, aby z obou stran desky byla krycí vrstva třeba z papíru či hliníkové fólie. Vznikne tak alternativa k OSB deskám, které mají široké využití ve stavebnictví, či tak vyrobí ramínko na šaty. Tuto patentovanou výrobu by chtěli zahájit za rok.

I když byl termín sbírky vyhlášen s předstihem, k mnohým se tato informace bohužel nedostala.

Rozhodli jsme se tak, uspořádat tuto sbírku i příští rok. Už teď tedy věci, které nepotřebujete, a které ještě můžou posloužit, nemusíte vyhazovat, ale vyčkat s nimi na příští podzim, kdy se jich Diakonie Broumov ráda ujme.

Martina Robenková

ÚSPĚŠNÝ GULÁŠFEST V OUCMANICÍCH

Gulášfest v Oucmanicích č. III., který se odehrál 9. září, se stal již tradičně nezapomenutelnou událostí – gurmánským festivalem. Přilákal mnoho nadšených návštěvníků, kteří si užili nejen výtečného jídla, ale také společenského setkání. Byla to prostě slavnost chutí a dobrého českého jídla, která se stala středem pozornosti v naší vesnici.

Početná účast byla ohromující, a to nejen z řad místních obyvatel, ale také z okolních obcí. Lidé se sešli, aby si ochutnali různé varianty guláše od 9 družstev, které soutěžily o titul nejlepšího kuchaře. Zážitky z chutí, které přinesly různé recepty a variace na tradiční guláš, byly neuvěřitelné. Chutné pokrmy byly hodnoceny nejen odbornou porotou, ale také diváky, kteří mohli

hlasovat pro své oblíbené soutěžní družstvo. Ve výtečném počasí trochu pokulhával náš výcep piva, ale to se do příště vyladí, aby k takovým frontám nedocházelo.

Kromě samotného guláše a občerstvení od pořadatelů mohli návštěvníci ochutnat domácí řemeslnou zmrzlinu v podání společnosti „Pojď na zmrzku“ a také zhlédnout a ochutnat z umění kuchařského mistra Standy Čejchana. Na své si přišly i děti, které mohly bezplatně využít projíždky na koních, zajištěné družstvem Rančerů a stáje z Plchovic.

Nejlepší guláš roku 2023 dle odborné poroty uvařili a Zlatou vařečku převzali Tvaroháři z mlékárny a u diváků zabodoval guláš vařený Medibábami, které výherní kotlík vystavují ve své ordinaci ve Vysokém Mýtě.

Úspěch Gulášfestu v Oucmanicích ukázal, jak může kulturní událost přinést radost a zábavu a poukazuje na to, jak se může gastronomie a kultura spojit a vytvořit zážitek, který se jen tak nezapomene. Je jasné, že Gulášfest se stal tradiční a pravidelnou událostí v Oucmanicích, která bude přinášet radost a chuťové zážitky návštěvníků v dalších letech.

Nakonec nesmím zapomenout poděkovat všem, kteří se na akci organizačně podíleli a velké poděkování patří Lukášovi Vincencovi, za krásné video natočené dronem.

Na video se můžete podívat na: oucmanice.rajce.net

Tak 7. 9. 2024 na Gulášfestu IV. na viděnou.

Za Spolek lidových tradic Pavel Marek

OUCMANICE PŘED 100 LETY – ROK 1923

Rok 1923 byl pátým poválečným rokem a situace se pomalu uklidňovala, což se týkalo zejména citelného nedostatku potravin v létech předcházejících. V naší obci to však byl rok velkých diskusí, které přerostly až do obecního sporu a dokonce jej musela řešit Okresní správní komise. Jablkem sváru byla výstavba nové silnice.

Z katastrálních map na konci 19. století si můžeme udělat poměrně přesný obrázek o komunikacích v obci. V té době se jednalo spíše o cesty, zřejmě zpevněné velmi málo. Hlavní zpevněnou komunikací byla okresní silnice z Brandýsa do Svatého Jiří, vedoucí přibližně po stejné trase jako dnes. V místech dnešní hráze rybníka z ní vycházela křivolaká cesta, ze které byly odbočky k jednotlivým stavením. Vedla přibližně středem obce až k čp. 56 (Valíčkovci) a poté pokračovala jako polní cesta k Sudislavi, pravděpodobně zpevněná velmi málo nebo vůbec. U čp. 10 (u Krátkých) z této cesty odbočovala tzv. cesta „Za humny“, vedoucí přibližně po dnešní komunikaci a ústící na okresní silnici u čp. 58 (u Šilarů). Byla z větší části úvozová, a jak kronikář píše – často ve špatném stavu, úzká a velmi blátivá, takže za mokra po ni nebylo téměř možné procházet.

Spor o vedení nové silnice byl však mnohem staršího data. Již několik let před válkou (1912-1914) byla navrhována silnice navazující na sudislavskou cestu, která by pokračovala obcí až k váze u rybníka. Tuto variantu prosazoval nejvíce p. Lenoch (čp. 36), ale když po něm starosta p. Jílek chtěl, aby se ujmul řízení stavby, Lenoch to odmítl a ze stavby sešlo. Následoval další návrh na prodloužení sudislavské cesty k čp. 41 a dále pak až k čp. 37. Proběhlo dokonce zaměření stavby, ale válka ukončila všechny tyto snahy.

Předválečný záměr výstavby silnice „Za humny“ byl obnoven právě v roce 1923, nicméně početná skupina občanů záměr kritizovala a prosazovala silnici tzv. „Po vsi“, vedoucí přibližně v trase tehdejší nezpevněné cesty. Spor se vyhrotil až do té míry, že obhájci silnice „Po vsi“ podali protest k Okresní správní komisi a předložili všechny možné argumenty proti stavbě silnice „Za humny“. Kritizovali zejména její vysokou cenu a malou využitelnost pro většinu občanů. Správní komise rozhodla doslova šalamounsky, a sice aby se postavily obě varianty. Šarvátky mezi oběma tábory tím neutichly. Vzešel dokonce návrh, ať si každá skupina postaví svoji variantu sama, což příznivci cesty „Za humny“ odmítli, protože jich bylo pouhých 9. Vážně však utichly a již v červnu byla cesta „Za humny“ hotova až k vjezdu do čp. 17 a započaly terénní práce na silnici „Po vsi“, která byla ještě v tomto roce dokončena. Později byla tato silnice ještě upravována (zejména výškově) při výstavbě budovy prodejny a obecního úřadu.

V roce 1923 proběhly také volby do obecního zastupitelstva, ze kterých jako starosta vzešel p. Vincenc z čp. 13. Ani tyto volby se neobešly bez překvapení, protože pět kandidátů, kteří byli v minulosti starosty obce, nebyli do zastupitelstva zvoleni. Pravděpodobně to zapříčinila rozjitřená atmosféra tohoto roku v obci. Ta časem utichla a díky šalamounskému rozhodnutí Okresní správní komise máme dnes cesty obě, zajišťující dobrou dopravní obslužnost obce.

Jiří Oliva kronikář

PS: Zápis v kronice je doplněn v roce 1962 kronikářem Jaroslavem Müllerem o popis katastrofální povodně, která postihla 1. června 1923 Brandýs nad Orlicí. Zatopeny a poškozeny blátem i proudem vody byly prakticky všechny domy v úrovni náměstí a hlavní ulice k lázním a kolem potoků v Dole a v Salabově údolí. Potoky byly zaneseny a voda trhala silnice i cesty. K nejvíce poškozeným patřili truhláři, kteří přišli o všechny zásoby dřeva, které buď uplavalo, nebo řítící se v prudkém proudu demolovalo domky. Značka výše vody je dodnes uvedena na zdivu podchodu pod tratí.

S KUBOU NA PIVU

Milí čtenáři,

rád bych vám přiblížil náplň práce našich spoluobčanů, kteří nemají práci úplně obvyklou nebo se nějak aktivně podílí na zajištění služeb v naší krásné obci.

Pro toto vydání obecního zpravodaje jsem pozval na pivo jednoho z našich výčepníků Láďu Syrového. Popovídáme si o jeho řemeslu, co vlastně stojí za tím, že je v naší obci veřejně dostupná služba pohostinství. I přes malý zájem spoluobčanů se tým okolo obecní hospody stará o pohostinství na vysoké úrovni.

Pojďme se tedy dozvědět něco ze zákulisí této služby přímo od Ládi:

Ládo. Sešli jsme se spolu na tvém relativně pravidelném pracovišti v naší obecní hospodě. Jaký je to pocit, když tě obsluhuje někdo jiný?

Pocit je příjemnější. Můžu si v klidu posedět s kamarády bez starosti o ostatní hosty. I když pokud má aktuální obsluhující „hoňku“, snažím se mu pomoci.

Myslím, že by čtenáře zajímalo, jaký je tvůj běžný otevírací den. Co vše musíš udělat, než přijdou první hosté a co tě čeká po odchodu posledního?

Teď máme zimní období, tak musím v první řadě přijít už odpoledne připravit krb.

Naštípat a nanosit dříví a také zkontrolovat lokál, jestli není nějaký problém. Zhruba půl hodiny před otevírací dobou přijdu zatopit, pustit pec na pizzu, překontroluju čistotu stolů, toalet a narazím pivo. Potom čekám na první hosty. Po odchodu posledního hosta vše zase zkontroluju, vyčistím pivní vedení a umyju kuchyň s výčepem. Druhý den vyberu popel, setru celou hospodu a uklidím toalety.

Pokus se nám trochu přiblížit, proč právě pivo v naší hospodě je v okolí, řekl bych, vyhlášené jako výborné? Co vše pro to musí výčepník udělat?

Nezáleží jen na výčepním, ale i na důkladné údržbě pivního vedení od sudu k pípě. Naprosto zásadní je důkladné vymytí každého pullitru, správně nastavená teplota a správná technika čepování piva.

Samozřejmě záleží taky na přístupu výčepního k zákazníkovi, to se musí dělat prostě srdcem.

Bručouny zákazníci nemají rádi. Zkrátka host je na prvním místě.

Relativně neobvyklá je na poměry takovéto „vesnické“ hospody celkem bohatá nabídka pizzy.

Je o takové jídlo zájem mezi hosty? A jak je příprava pizzy náročná pro výčepního?

Pizza v naší hospudce postupně získává víc a víc příznivců, přikládám to velmi dobře zvolené značce dodavatele polotovarů pizzy. Je velmi oblíbená taky mezi dětmi a rodiči.

Samotná příprava pizzy náročná není, zabere zhruba pět minut v peci, ale při obsluze více požadavků zákazníků se příprava stává vcelku honičkou. Ne vždy se podaří připravit pizzu za pět minut, ale většina hostu si ráda počká.

Jak se to vlastně stalo, že jsi jeden z obsluhujících v Oucmanické hospodě?

Jsem už pět let v důchodu, takže pracuji jenom sporadicky. Celý život jsem se pohyboval mezi lidmi a sezení u televize nebo luštění křížovek mi nic neříká. Je dokázáno, že v hospodě se člověk může dozvědět věci, které se týkají jak nás vesničanů, tak i blízkého okolí, starosti i radosti, které se běžně neprezentují na veřejnosti, domlouvají se sousedské výpomoci a samozřejmě je tam sranda.

Do hospody bych stejně zašel, takže mi nedělá problém vypomáhat obci se zajištěním provozu hospody obsluhováním.

Jak je to náročná práce? A proč je dle tvého názoru těžké sehnat dobrý personál a ještě těžší sehnat hosty?

Pokud ta práce člověka baví, zas takový problém to není. Naše hospůdka je otevřena třikrát v týdnu jen ve večerních hodinách. Práce je to teda pro brigádníky, stálý personál by se prostě neuživil.

Sehnat hosty? Jsme rádi, že se nás sejde pět, sedm, někdy i deset. V poslední době se k nám naučili pravidelně chodit další asi čtyři hosté, což nás velmi těší. Budeme si přát, aby je to neomrzelo.

Sám se divím, že Oucmaňáků, co dříve chodili, zajde opravdu málo. Však hospoda není jen o tom nalít do hlavy co nejvíc piv, panáků a podobně, ale právě o tom dorazit a posadit se, poklábosit, oprostít se od každodenního stresu a honičky, zkrátka upustit páru. Zdá se mi, že se čím dál víc uzavíráme do svých ulit a to není dobré. Asi se změnila doba.

Chceš něco popřát stávajícím nebo budoucím hostům na závěr našeho rozhovoru? Teď je ideální příležitost ☺

Vážení přátelé, domnívám se, že naše „oucmanické“ pivo Bernard 11° je stále lepší, tak nás zkuste i vy, co nechodíte, navštívít a sami posoudíte, zdali mám pravdu.

Pokud nemám pravdu, můžete dát návrhy na vylepšení sortimentu a podobně.

Zdraví a na návštěvu se těší Láďa. „Pokecáme“

Jakub Pavlíček

VÁNOCE NA BLÁTĚ

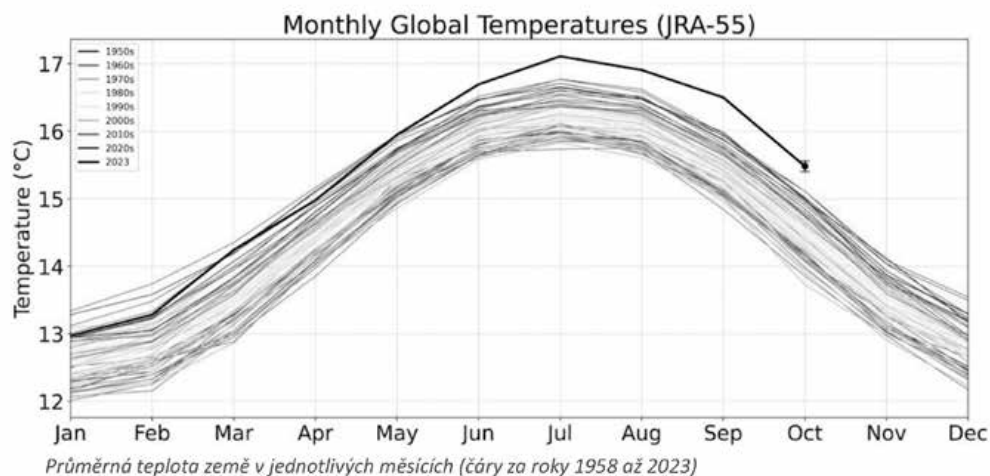
Znáte lidovou pranostiku „Kateřina na ledě, Vánoce na blátě“? První písemný doklad o této pranostice pochází z roku 1583, kdy ji zaznamenal český kronikář Václav Hájek z Libočan. Pranostika se však pravděpodobně používala již mnohem dříve. Má prý slušnou úspěšnost 80 %. Letos na Kateřinu napadl první sníh a bylo mírně pod nulou. Na Štědrý den sice sníh ještě dopoledne ležel, ale 8 °C nad nulou a déšť s ním udě-

Jez u Voženílkovy lávky 25. 12. 2023

laly své. Následné svátky byly extra blátivé a korunované povodněmi. Objevila jsem ještě jednu verzi téže pranostiky „Sedí-li na svatou Kateřinu husa na ledě, potom bude na Vánoce plavat ve vodě.“ A opravdu, letos o svátcích plavalo na vodě kdeco.

Zdá se tedy, že lidové pranostiky prověřené minimálně pětisetletou tradicí stále fungují a svádět Vánoce na blátě na změnu klimatu by tedy nebylo fér. Na druhou stranu, letos těch klimatických podivností bylo opravdu dost. Začalo to hned prvního ledna, kdy bylo nečekaných 17 °C. V průběhu roku do zpráv prosakovalo nevěřičné kroucení hlavou klimatologů nad skokovým zvýšením globální teploty (viz graf).

Možné příčiny skokového zvýšení jsou prý dvě. Jednak nebývale silný jev El Niño a druhou příčinou je paradoxně snížení znečištění vzduchu z lodní dopravy. Po zavedení emisních limitů pro námořní dopravu už obloha zkrátka není tolik zakouřená, a sluneční záření díky tomu dopadá na zemi víc.

Léto (aspoň v Oucmanicích) se zdálo docela pěkné a normální, až na to, že ne a ne přestat. Listí se vytrvale drželo na stromech v podstatě až do konce listopadu. V září mi na zahradě díky nebývale teplému počasí znovu vykvetla letní jablonoň a malá jablíčka na ní drží doteď. Každopádně letos v září byla globální teplota asi o 1,7 °C vyšší než dlouhodobý průměr. V ČR bylo září nad dlouhodobým průměrem dokonce o 3,5 °C teplejší.

Ale změna klimatu nemusí znamenat jen větší sucho a teplo. Může naopak způsobit intenzivní období dešťů nebo nečekanou zimu a sníh mimo jeho obvyklou sezónu. I tohoto jsme byli letos svědky. Nečekaně deštivý první týden v srpnu někomu zkazil dovolenou v Čechách a někomu zařídil adrenalinovou dovolenou v povodněmi zaplaveném Slovinsku (jako například nám ;-)). Na začátku prosince nám pro změnu dělala radost „ladovská zima“. Přitom bohatá sněhová nadílka na počátku adventu vůbec není pro ČR typická.

Za řadu výše uvedených netypických výkyvů může v našich podmínkách narušení takzvaného tryskového proudění - cizím slovem *jet stream* (čti *džet strým*). Zrovna tento jev ovlivňuje počasí v ČR tak výrazně, že stojí za to se s ním seznámit.

Silný versus zeslabený jet stream

Jet stream je vzdušné proudění ve stratosféře ve výšce cca 10 km o síle až 300 km/h. Na severní polokouli se vyskytuje kolem 50. rovnoběžky. (Mimořadně přesně na 50. rovnoběžce leží např. Chocněň a Brandýs). Síla tryskového proudění je poháněna rozdílem teplot mezi teplým jihem a studeným severem. Původně bylo přibližně rovné nebo jen velmi mírně zvlněné a proudilo k nám tedy více méně od západu. Jenže vlivem změny klimatu slábně, protože sever se otepluje mnohem rychleji než jih.

A čím je slabší, tím víc se kroutí a vlní.

Takže se střídavě ocitáme uprostřed vlny, která k nám vpustí studený vzduch přímo ze severu (ladovská zima na podzim, extrémní mrazy v zimě, nebo chladné období dešťů v létě), nebo uprostřed vlny, která přinese a horký a suchý vzduch přímo z jihu (neobvyklé teplo v lednu nebo vlna extrémních veder v létě). Vlna na svém místě může vydržet pár dní nebo i pár týdnů a způsobit tak různé dlouhé neobvyklé počasí. Události s tím spojené mohou být i velmi extrémní. Například v červnu v roce 2021 v Kanadě způsobil zvlněný jet stream několikadenní vlnu veder s teplotami místy až 49 °C. Tato teplota byla naměřena v městečku Lytton, které leží mimořadně také na 50. rovnoběžce.

Tvar jet streamu dokáží meteorologové do určité míry předpovědět - maximálně ale na 3 týdny dopředu. Pokud vás to zajímá, můžete se na aktuální tvar tryskového proudění a na jeho předpověď podívat např. zde: <https://www.netweather.tv/charts-and-data/global-jetstream>.

Já jsem každopádně zvědavá, zda mi nezralá jablíčka na stromě přes zimu opadají, anebo vydrží a na jaře dozrají. Jisté ale je, že v příštím roce a dalších letech můžeme čekat mnohá další překvapení, které si na nás mění se klima a následně rozkolísané počasí připraví. A dnešní meteorologický článek zakončím klasickým „rosničkovským“ přáním.

*Do nového roku Vám slunce v duši přeje
Míša Míková*

JAK (ne)POKOŘIT ZLATÉ HORY

26 – 28. 10. 2023

Jednou z aktivit Spolku lidových tradic mimo sousedského plesu, Masopustu, Gulášfestu a přípravy betlému je také společné výjezdní zasedání.

Na neutrální půdě nejen odpočíváme u dobrého jídla a pití, ale také bilancujeme a připravujeme akce do dalšího roku. Je to takové pracovní dovolenkové poděkování všem lidem, kteří věnovali svůj čas pro zábavu a spokojenost druhých. Ono zabavit, napojit a připravit něco dobrého pro x set lidí po celý rok dá zabrat.

Letos padla volba na ZLATÉ HORY a krásnou Tugendhat chatu nacházející se neda-leko Zlatorudných mlýnů. Naše devatenáctičlenná posádka byla rozdělena do dvou příjezdů a to ve čtvrtek a v pátek.

První kroky pátečního výletu nešlo vybrat nikam jinam než na zlatokopecký skan-zen, kde mimo exkurze si každý z nás naryžoval nějaké to zlato. Musím konstatovat, že některé děti z té studené vody dostali horečku (zlatou) a nešlo je odtrhnout od rý-zovací pánve. Nakonec jsme je utáhli na dobrý oběd ve městě Zlaté hory. Po krátkém odpočinku následovala výzva o nejlepšího hráče bowlingu. Nelze určit toho nejlepšího neb někdo měl velký počet smetených kuželek a někdo koulí v žlábků.

Večery na chatě byli čistě pracovní. Rozbor akcí co se povedlo a naopak, výběr a degustace nápojů včetně gastro pochoutek.

Jak jinak se připravit na další degustační večer než výšlapem za poznáním. Tentokrát sobotní volba padla na horskou osadu Rejvíc a vrchovištního rašeliniště.

Rejvíc představuje největší komplex vrchovištního rašeliniště, rašelinných lesů a rašelinných luk na severní Moravě a ve Slezsku. Nachází se nedaleko horské osady Rejvíc v první zóně chráněné krajinné oblasti Jeseníky (wikipedie).

Krásnou procházku jsme zakončili obědem ve vyhlášeném penzionu Rejvíc, který tento den nabízel zvěřinové hody. Ne každý si dal kance či jelena. Na jednoho z nás se prostě zapomnělo a tak musel dojídat zbytky a to nejen po svých dětech. Následně došlo k rozdělení týmu na dvě skupiny. První cestovala do lázní Priessnitz a ta druhá na chatu zatopit pod venkovní koupací sud.

Večer byl tedy věnován teoretické a následně praktické zkoušce z ovaru.

Nedělní ráno nás přivítalo slunečními paprsky. Bylo rozhodnuto. Po malé oslavě Toníkových narozenin a zabalení věcí vyrazíme na rozhlednu Biskupská kupa. Nádherné počasí, úchvatné výhledy přes Sněžku, polská jezera a Praděd nás přesvědčili, že Zlaté hory a natož celé krásné Jeseníky nelze pokorit.

Za Spolek lidových tradic Honza Opat

VÁNOČNÍ HODY

Vánoční hody Klubu 11 se konaly dne 9. prosince 2023 v Obecní hospodě v Oucmanicích. Hlavní dění celé této akce bylo na dvoře obecní hospody.

V místě pokladny si návštěvníci vyzvedli tradiční konzumační kartu a pak se již mohli podívat po jednotlivých stanovištích.

V místě s nápoji se prodával vídeňský punč (červené víno, rum a jablečný mošt), dětský punč (pomerančový džus a jablečný mošt), horká káva a samozřejmě oblíbené pivo Bernard 11. Byly tu také tradiční oucmanické vánoční koláče.

Na stanovištích s jídlem byla na výběr široká škála lahůdek. Vepřová kýta z grilu, ovar, polévky zabijačková a vývar s domácími nudličkami. Z hospodské kuchyně se vydávaly kuřecí řízky a párky v rohlíku. Milovníci dobrého jídla si zde určitě přišli na své.

V 14 hodin začal na sále obecní hospody koncert kapely Barokteto z Brandýsa nad Orlicí.

Hlavní zážitek pro děti nastal okolo 16. hodiny příchodem vládce Orlických hor známého jako Rampušák. Ten přinesl plnou nůši dárků pro chlapce a holčičky. Rampušák nejen že okouznil všechny děti, ale přinesl do vánočních hodů jedinečnou atmosféru.

Hana Pavlíčková

ZPRÁVY HASIČŮ

Rok se s rokem sešel a já bych Vás chtěl opět informovat o tom, co se v posledním půlroce dělo u „hasičů“. Po prázdninách dne 16. září to byly rybářské závody. Probíhaly za krásného, skoro letního počasí, to vyhovovalo rybářům, ale ne rybám, vůbec nebraly. Zúčastnilo se 6 dětí a 9 dospělých. Děti: první byl Ondrušík Štěpán – 5 ryb a 70 cm, druhý Stratílek Sebastián – 4 ryby a 55,5 cm, třetí byla Čermáková Augustýna – 3 ryby a 42,5 cm. Dospělí: první Minář Michal – 5 ryb a 77,5 cm, druhý Krška Jakub – 3 ryby a 61,5 cm, třetí byl Frňka Tomáš – 3 ryby a 46,5 cm. Největší chycená ryba – Krška Jakub 25 cm. Celkem bylo chyceno 29 ryb v délce 451,5 cm.

Drakiáda se uskutečnila 14. října za slunečného a větrného počasí s občasnou přeháňkou. Na louce se sešla spousta dětí a jejich rodičů a obloha se naplnila draky všech velikostí. Program byl doplněn soutěží v přetahování lanem pro děti i dospělé a malováním. Občerstvení bylo rozšířeno o dobroty připravené na grilu. Za vlastnoručně vyrobeného draka byl zdarma párek v rohlíku.

Dne 2. prosince se v Obecní hospodě konala Výroční valná hromada, k jídlu se podával výborný guláš z dílny Marty a Jirky Dostálových. Hned druhý den byla první adventní neděle a ta už tradičně patří zdobení stromečku u čekárny a setkání v předvánočním čase. Chtěl bych poděkovat oucmanickým dětem, které všem přítomným zazpívaly koledy a pomohly tak přivolat vánoční atmosféru. K občerstvení se podával čaj, svařák a čaj s rumem pro zahřátí. Těší nás, že účast byla i tentokrát hojná a vše jsme si náležitě užili.

Po Vánocích nás ještě čekala trocha sportu, aby vyvážila vánoční hodování a odpočinek u televize. A proto tu byl turnaj ve stolním tenise. Dne 28. prosince ráno děti a odpoledne muži. Z dětí se v tomto roce zúčastnil pouze Jakub Michalec a Max Lagutin. Za pořadatele zvítězili oba. U mužů byla účast jako vždy hojnější i když maximální počet hrajících naplněn nebyl. A jak to tedy dopadlo? Na 1. místě skončili Martin Pavlíček a Pavel Jergl st., na 2. místě Roman Vincenc a Marek Harapát, na 3. místě Slávek Martinec a Martin Teplý a krásné 4. bramborové místo získali Jan Suchánek ml. a Martin Pavlíček.

Nakonec ještě malá ochutnávka, co nás čeká v prvním pololetí: dětský karneval, sběr železa, pálení čarodějnic, dětský den.

Za Sbor dobrovolných hasičů Oucmanice i za sebe Vám přeji v roce 2024 hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a klidu. Děkuji Všem, co se účastnili našich akcí v uplynulém roce ať již jako účastníci nebo pořadatelé.

Jiří Krška

V ÚSTÍ NAD ORLICÍ VZNIKNE CENTRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Organizace Péče o duševní zdraví reaguje na potřeby osob, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění, i jejich blízkých. V Ústí nad Orlicí otevře centrum duševního zdraví a zlepší dostupnost psychiatrické péče v celém okrese.

Největšími problémy jsou čas a vzdálenost

V současné době čekají osoby s duševním onemocněním na setkání s psychiatrem i týdny, dlouhé jsou také rozestupy mezi jednotlivými kontrolami. Mnohdy musí klienti překonat poměrně náročné vzdálenosti z odlehlých částí lokality, aby si dojeli pro tolik potřebnou péči.

„Nedostupnost psychiatrické péče způsobuje, že osoby s duševním onemocněním často zůstávají osamoceni doma, nedocházejí na kontroly či vysazují medikaci, proto se jejich stav zhoršuje a v některých případech dochází i k hospitalizování až ve spádové nemocnici Havlíčkův Brod. Zde ztrácejí kontakt s rodinou a dovednosti potřebné pro samostatný život. Chceme, aby v každém okrese našeho kraje působilo jedno centrum. Proto v příštím roce podpoříme vznik centra v Ústí nad Orlicí částkou 2 miliony korun,“ přiblížil situaci Pavel Šotola, radní Pardubického kraje zodpovědný za sociální věci a neziskový sektor.

Tým bude jezdit za klienty domů

Centrum duševního je zdravotně sociální služba. Její podstatu tvoří multidisciplinární tým: psychiatr, klinický psycholog, zdravotní sestry, sociální pracovníci a peer konzultant.

„Všichni členové týmu jezdí za klientem domů či na jiné místo, a proto poskytují intenzivnější podporu. Mohou rychle reagovat na potřeby klienta, a tak například předcházet někdy zbytečným hospitalizacím,“ uvedl ředitel organizace Péče o duševní zdraví, Petr Pavlíček.

Zdravotní část týmu podporuje klienta i jeho rodinu ve zvládnání projevů duševního onemocnění, pomáhá s medikací nebo nastavením terapeutického plánu. Sociální pracovníci pomáhají při jednání na úřadech, náviku péče o vlastní osobu nebo dočasnost a třeba i s aktivním trávením volného času.

Služby budou moci využívat osoby starší 18 let, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění, jako je schizofrenie, bipolární poruchy aj. a jsou bezplatné.

Již 3. centrum

Organizace Péče o duševní zdraví chce centrum otevřít již v září 2024. Vedle finanční podpory Pardubického kraje přispěje finančně také společnost Iveco Czech Republic.

www.pdz.cz

Magdalena Plivová

OUCMANICKÉ VEJŠPLECHTY ANEB GENERÁLNÍ STÁVKA KACHEN ZA SVOBODU POHLAVÍ

Ve stínu letošních stávek Jindřicha Rajchla a Ladislava Vrábela bohužel zapadl oucmanický nápaditý projekt, zvedající neméně ožehavá témata, která boří zažité standardy a odhalují krutost a pohrdání mocných, elitářství a protekcionismus vládnoucí smetánky.

Společnost dnes už chtě nechtě akceptuje existenci až 21 pohlaví. Velký kus práce na tom odvedl ultra konzervativní politický proud, který si tuto problematiku zvolil jako jedno ze tří hlavních témat pro rok 2023.

Ochrana a práva zvířat nejsou zdaleka na takové úrovni a nedostává se jim taková mediální pozornost jako všeobecně známé problematice pohlavní diverzity. Tento fakt vnuknul skvělý nápad dvěma indickým běžcům z čp. 80 založit nové, tzv. ptakopánvé pohlaví.

Toto pohlaví konečně boří zažité stereotypy, protože slučuje jak samce, tak samice a stává se tak jediným genderově vyváženým pohlavím všech ptakopánvých druhů.

Pro podporu a medializaci se rozhodli běžci Pírko a Brko opustit blahobyt a zázemí zahrady u Míkovců a zahájili generální stávkou na rybníku v centru obce Oucmanice. Stávkovat vydrželi cca tři měsíce, bez ohledu na počasí a nedostatek jídla. Odolali i četným násilným snahám o uvalení domácího vězení.

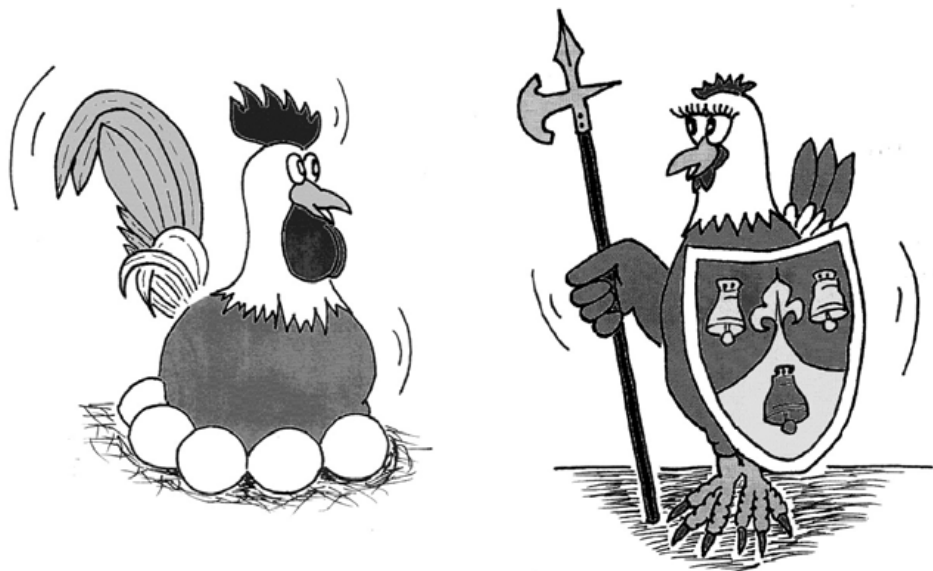
Následoval obrovský byrokratický boj s úřady. Nečekaným problémem se stalo zařazení fosilních druhů dinosaurů a jejich možná příslušnost k novému pohlaví. Nakonec rozhodla typologie kosterní stavby těla. Zjednodušeně řečeno tyranosaurus rex ano, triceratops ne.

Přestože mediální dopad stávky nebyl tak zásadní, Ministerstvo vnitra uznalo ptakopánvé pohlaví jako oficiální a přiřklo mu všechna práva a ochranu proti diskriminaci. Nově tedy není povinností Vaší drůbeže dodržovat zažité stereotypní chování. Slepice mohou kokrhát a kohouti sedět na vejcích a na svou svobodu chování mají zákonné právo.

Zajímavý bude i vývoj v příštím roce, předseda odborového svazu OUCtele pan Ing. Bejček z místního kravína vydal u příležitosti stávky školských odborů 24. listopadu veřejné prohlášení, že odborový svaz OUCtele se zasadí o jednotná práva dojníc a býků. Hlavními požadavky jsou sjednocení barevného značení telat a zákonné právo na sjednocení věku dožití krav a býků. Zatím probíhá jednání se svazem dojníc, které si kladou další požadavky.

Na náš dotaz jak probíhají jednání mezi svazem dojníc a odborovým svazem OUCte-
le předseda odborového svazu Ing. Bejček odpověděl mimo záznam: „Jednání jsou
velmi těžká, přece jen jsou to pořád krávy.“

Jakub Robenek

K+M+B+

6. ledna obec navštívili Tři králové a přispěli jsme jim pro Charitu 14381 korun. Srdečně děkujeme organizátorům a dětem, které se role Tří králů se ctí ujaly. Níže uvádím několik informací o těchto postavách z jednoho z nejznámějších příběhů lidstva.

Mudrci z Východu, tradičně nepřesně označovaní jako Tři králové, jsou postavy z Matoušova evangelia, které se přišly poklonit Ježíši krátce po jeho narození v Betlémě a přinesly mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Až později vznikla tradice, že byli tři, že to byli králové a jejich jména Kašpar, Melichar a Baltazar, tyto informace se však v Novém zákoně nevyskytují.

V nejstarších řecky psaných rukopisech Matoušova evangelia se píše, že z Východu přišli mágové, již byli v pozdějších překladech bible označení za mudrce, v pozděj-

ších letech je západní křesťanská tradice přetvořila v krále, a to s odkazem právě na cenné dary, které přinesli. Na základě těchto darů pak západní křesťanská tradice určila nejen jejich počet, ale také jim přiřadila jména Kašpar, Melichar a Baltazar, která měla odkazovat právě na jejich arabský, babylonský a perský původ.

V západní liturgické tradici je svátek Tří králů ztotožněn se slavností Zjevení Páně a církev jej na západě i východě slaví 6. ledna. Tento svátek je svou podstatou totožný se slavností Narození Páně, je dvanáctým dnem Vánoc a fakticky jím Vánoce vrcholí a končí. Svátek Tří králů upomíná na okamžik, kdy se Kristus zjevuje nejen izraelskému národu, ale všem; dává se rozpoznat jako král všech, které zastupují mudrcové z daleka.

Nápisy na dveřích. V katolických zemích se o svátku Zjevení Páně (6. ledna) píše posvěcenou křídou na dveře domů a chlévů iniciály Třech králů $K \dagger M \dagger B \dagger$ nebo latinský ekvivalent $C \dagger M \dagger B \dagger$ (nebo $\dagger C \dagger M \dagger B$) jako formule požehnání. Tři křížky symbolizují Nejsvětější Trojici, tj. Otce, Syna a Ducha Svátého. Nejsou to tedy znaménka „plus“ mezi iniciálami. V první polovině 20. století vznikla myšlenka, že CMB je zkratka latinského *Christus mansionem benedicat* – „Kristus ať obydlí žehná“. Byť toto latinské požehnání vypadá starobyle, není doložitelné ze starší literatury. Tam, kde se psalo KMB, se první písmeno vykládalo jako *Kýrios*, řecky „Pán“. V populární kultuře je nápis parodován proti zapomnětlivosti obyvatele jako připomínka „**klíče, mobil, brýle**“.

Josef Pavlíček, použit zdroj wikipedie

Obecní hospoda Oucmanice 26. ledna

od 19 hodin

beseda s Rostislavem Bartoněm

Krajinou příběhů

Orlických hor a podhůří

více o autorovi

<https://rostislavbarton.cz/>

SPOLEK LIDOVÝCH TRADIC
OUCMANICE

Masopust 2024

Sobota 10. února

Zveme spoluobčany i hosty do průvodu
začátek v 9.30 hodin před Obecním úřadem
PŘEVZETÍ VLÁDY OD STAROSTY OBCE

TRADIČNÍ MASOPUSTNÍ PRŮVOD S HUDBOU

A ZÁVĚREČNÉ POHŘBÍVÁNÍ BASY
(mezi 15 a 16 hod.) U HOSPODY
masopustní zabijačková bašta

PŘIJĎTE SE SPOLEČNĚ POBAVIT

Obecní hospoda bude otevřena od 12.30 hod.

Lampionový průvod 1. listopadu

Zpívání v kapliče 22. prosince

Dětský karneval 19. března

Kalendář akcí I. pololetí roku 2024

26.01.	Beseda „Krajinou příběhů“	obec
10.02.	Masopust	SLT
19.02.	Beseda k dopravním předpisům	obec
01.03.	Šestý sousedský retroples	SLT
08.03.	Zasedání OZ	obec
09.03.	Dětský karneval	SDH
30.03.	Velikonoční dílničky	OUCMAŇÁČEK
12.04.	Kontejner na šrot	SDH
30.04.	Čarodějnice	SDH
31.05.	Zasedání OZ	obec
22.06.	Dětský den	SDH
05.07.	Cyrilometodějský den řemesel	obec

Vysvětlivky:

SDH - Sbor dobrovolných hasičů

SLT - Spolek lidových tradic

Akce budou upřesněny na webových stránkách obce, sociálních sítí a prostřednictvím obecního rozhlasu.
Změna programu vyhrazena.

Vydává: Obec Oucmanice.

Evidenční č.: E 22152

Redakční rada

Telefon: +420 465 544 339, e-mail: obec@oucmanice.cz

Ilustroval: Ing. Michal Simper

Vydáno: leden 2024, náklad 110 ks.

Sazba a tisk: Tiskárna Grantis, www.grantis.cz

